

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«Клінічна та реабілітаційна психологія»
Другого (магістерського) рівня вищої освіти
Галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»
спеціальності 053 «Психологія»
Кваліфікація: магістр психології

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою Державного
університету «Житомирська
політехніка»

Голова Вченої ради

Віктор ЄВДОКИМОВ

(протокол від 11 серпня 2023 р. №
11)

Освітня програма вводиться в дію з
01 вересня 2023 р.

Ректор

Віктор ЄВДОКИМОВ

(каз від 14 серпня 2023 р.
№ 395/од)

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійну програму розроблено відповідно до Стандарту вищої освіти України за спеціальністю 053 «Психологія» для другого (магістерського) рівня вищої освіти (затверджено і введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 24 квітня 2019 р. № 564) робочою групою у складі:

1. Назаренко Т.П., кандидат економічних наук, доцент, заступник декана факультету бізнесу та сфери обслуговування – гарант освітньо-професійної програми.
2. Сабадуха О.В., кандидат філософських наук, доцент кафедри психології та соціального забезпечення Державного університету «Житомирська політехніка».
3. Оксютівич М.О., кандидат філософських наук, доцент кафедри психології та соціального забезпечення Державного університету «Житомирська політехніка».

Рецензії зовнішніх стейкхолдерів:

1. Козловець Г.І., в.о. директора Комунального некомерційного підприємства «Обласний медичний центр вертебрології і реабілітації» Житомирської обласної ради.

1. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Державний університет «Житомирська політехніка», Факультет педагогічних технологій та освіти впродовж життя
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Другий (магістерський) рівень вищої освіти Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки» Спеціальність: 053 «Психологія» Форма навчання: заочна Освітня кваліфікація: Магістр психології
Офіційна назва освітньо-професійної програми	Клінічна та реабілітаційна психологія
Тип диплому та обсяг освітньої програми та термін навчання	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС, термін навчання 1 рік 4 місяці
Наявність акредитації	Відсутня
Цикл/рівень	НРК України – 8 рівень, FQ-EHEA – другий цикл, EQF-LLL – 7 рівень
Передумови	Диплом ступеня вищої освіти бакалавра, магістра або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста.
Мова (и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	Постійно
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньо-професійної програми	https://ztu.edu.ua/

2 – Мета освітньо-професійної програми

Підготовка висококваліфікованих і конкурентоспроможних на національному та міжнародному ринку праці фахівців, здатних вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, клінічної та реабілітаційної психології. Підготовка психологів здатних здійснювати дослідження, присвячені розвитку і оцінці методів і технік діагностики, психологічного супроводу, тренінгів і терапії з метою надання допомоги фахівцям в області реабілітаційної психології і спеціальним організаціям з надання медичних та реабілітаційних послуг; надання психологічної послуги з урахуванням загальнолюдських цінностей, норм професійної етики та культурних сенсів.

3 – Характеристика освітньо-професійної програми

Предметна область

05 «Соціальні та поведінкові науки»

053 «Психологія»

Об'єкт вивчення: закономірності та динаміка змін психіки на етапі захворювання, відновного лікування та реабілітації; психологічні інтервенції у сферу особистості хворого спрямованих на попередження розвитку патологічних процесів, що наводять до тимчасової або стійкої втрати працездатності, на ефективне і раннє відновлення соматичного та психічного здоров'я; механізми взаємодії між хворим та медичним персоналом (лікарем, реабілітологом, тощо); психофізіологічні процеси та механізми, які лежать в основі процесів профілактики хвороби, лікування та реабілітації.

Цілі навчання: підготовка висококваліфікованих фахівців у галузі клінічної та реабілітаційної психології, які зможуть надавати якісну психологічну допомогу, зокрема людям з функціональними обмеженнями, або тим, які перебувають в складних життєвих обставинах; формування наукових уявлень про природу психіки, про методи та результати дослідження психічних явищ; набуття сучасних, актуальних, науково обґрунтованих знань в сфері психічного здоров'я та суміжних областях.

Теоретичний зміст предметної області: поняття психіки, особистості, індивідуальності; концепції та теорії, що розкривають закономірності виникнення, розвитку та функціонування психіки; компетентне володіння технологіями психопрофілактики, психодіагностики, психокорекції, психотерапії та індивідуального консультування; забезпечення розвитку професійних здібностей до самоорганізації, самонавчання, аналітичного мислення, прийняття обґрунтованих рішень у сфері клінічної та реабілітаційної психології

Методи, методика та технології: методи теоретичного та емпіричного дослідження, валідні, стандартизовані психодіагностичні методики, методи аналізу даних, технології психологічної допомоги (тренінгові, психотерапевтичні, просвітницькі, консультаційні, психодіагностичні та інші залежно від спеціалізації).

Інструменти та обладнання: психологічні прилади, комп'ютерна техніка, мережеві системи пошуку та обробки інформації; бібліотечні ресурси та технології, мультимедійне обладнання; програми статистичної

	обробки та візуалізації даних.
Орієнтація освітньо-професійної програми	Освітньо-наукова прикладна
Основний фокус освітньо-професійної програми та спеціалізації	Спеціальна вища освіта в галузі соціальних та поведінкових наук за спеціальністю 053 «Психологія». Ключові слова: психологія, клінічна психологія, реабілітаційна психологія, психологічний супровід, патопсихологія, консультування.
Особливості освітньо-професійної програми	Освітня діяльність здійснюється в умовах тісної співпраці із лікувально-профілактичними закладами та реабілітаційними центрами регіону з метою набуття студентами практичних навичок у сфері клінічної та реабілітаційної психології та впровадження результатів науково-практичних розробок у роботу суб'єктів. Оволодіння сучасними методами оцінки психічного здоров'я дітей та дорослих.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Після закінчення навчання за спеціальністю 053 «Психологія» випускник здатен виконувати зазначену в Національному класифікаторі України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010 (із змінами, затвердженими наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 15 лютого 2019 року № 259) професійну роботу і може займати відповідну первинну посаду за категоріями: <ul style="list-style-type: none"> – 2340 Консультант психолого-медико-педагогічної консультації; – 2445.2 Психолог; – 2445.2 Клінічний психолог; – 2445.2 Психотерапевт; – 2445.1 Молодший науковий співробітник (психологія); – 2445.2 Практичний психолог; – 2310.2 Викладач вищого навчального закладу. – 3340 Методист з професійної реабілітації.
Академічні права випускників	Можливість навчання за програмою третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій у системі післядипломної освіти.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Викладання здійснюється на засадах студентоцентрованого навчання, самонавчання, проблемно-орієнтованого навчання із застосуванням особистісно-орієнтованої, інформаційно-комп'ютерної, інтерактивної, ігрової технологій.

	Освітній процес здійснюється за такими формами: лекції, семінари, практичні заняття, консультації, самостійна робота, практична підготовка.
Оцінювання	<p>Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка» оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється у формі вхідного, поточного, модульного, підсумкового та залишкового контролю.</p> <p>Згідно з Положенням про оцінювання знань студентів в умовах кредитно-модульної системи організації освітнього процесу рейтингове оцінювання виконання студентами окремих елементів змістових модулів проводиться:</p> <ul style="list-style-type: none"> – на лекціях у випадку, якщо з навчальної дисципліни не передбачені практичні або семінарські заняття; – у формі письмових контрольних робіт, тестування; – на лабораторних заняттях – у формі захисту лабораторних робіт, тестування; – на практичних або семінарських заняттях – у формі письмових контрольних робіт, тестування, виступів з рефератами та доповідями, усного опитування; – під час проведення контрольної модульної роботи; – на консультаціях – у формі перевірки виконання розділів курсового проекту або роботи; – під час перевірки завдань для самостійного вивчення; – під час перевірки звіту з практики та його захисту. <p>Облік кількості балів, здобутих студентами за виконання окремих елементів модулів, проводиться викладачами, відповідальними за певні види занять (лекції, лабораторні, практичні, семінарські), у журналах обліку роботи викладача.</p> <p>Оцінювання навчальних досягнень здійснюється за 100-бальною (рейтинговою) шкалою ЄКТС, вербальною («зараховано», «не зараховано») системою.</p> <p>Форми контролю: модульні контрольні роботи за вивченими темами, усне та письмове опитування, екзамени та заліки, проекти з презентацією результатів (Power Point), захист звітів (за результатами практики).</p> <p>Підсумкова атестація здобувачів вищої освіти здійснюється у формі атестаційного екзамену та публічного захисту кваліфікаційної роботи.</p>
Обсяг освітньої програми у кредитах	Обсяг освітньо-професійної програми становить 90 кредитів ЄКТС.

ЄКТС	
6 – Програмні обов’язкові компетентності	
<i>Інтегральна компетентність (ІК)</i>	Здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.
<i>Загальні компетентності (ЗК)</i>	<p>ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК2. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.</p> <p>ЗК3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК5. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.</p> <p>ЗК6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>ЗК7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p>ЗК8. Здатність розробляти та управляти проектами.</p> <p>ЗК9. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.</p> <p>ЗК10. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p>
<i>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)</i>	<p>СК1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та / або практики.</p> <p>СК2. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження з елементами наукової новизни та / або практичної значущості.</p> <p>СК3. Здатність обирати і застосувати валідні та надійні методи наукового дослідження та/або доказові методики і техніки практичної діяльності.</p> <p>СК4. Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу залежно від спеціалізації) з використанням науково верифікованих методів та технік.</p> <p>СК5. Здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології.</p> <p>СК6. Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах.</p> <p>СК7. Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.</p>

	<p>СК8. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.</p> <p>СК9. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.</p> <p>СК10. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методи психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях.</p>
--	--

7 – Програмні результати навчання (ПР)

- ПР1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.
- ПР2. Вміти організувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів.
- ПР3. Узагальнювати емпіричні дані та формулювати теоретичні висновки.
- ПР4. Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій.
- ПР5. Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість.
- ПР6. Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість.
- ПР7. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень у писемній та усній формах, брати участь у фахових дискусіях.
- ПР8. Оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про звернення за допомогою або підвищення кваліфікації.
- ПР9. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.
- ПР10. Здійснювати аналітичний пошук відповідної до сформульованої проблеми наукової інформації та оцінювати її за критеріями адекватності.
- ПР11. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

8 – Ресурсне забезпечення реалізації освітньо-професійної програми

<i>Кадрове забезпечення</i>	<p>Освітній процес за спеціальністю здійснюється висококваліфікованим професорсько-викладацьким складом, здатним проводити навчання та виховання студентів на рівні сучасних вимог, зокрема, професійно-орієнтована підготовка студентів виконується на випусковій кафедрі психології та соціального забезпечення.</p> <p>Кадровий склад групи забезпечення освітньо-професійної програми магістра кафедри психології та соціального забезпечення формувався із урахуванням структури навчального процесу та вимог до підготовки</p>
-----------------------------	--

	<p>фахівців і відповідає чинним Ліцензійним умовам. До реалізації освітньої програми залучені 14 науково-педагогічних працівників з науковим ступенем, у тому числі 3 із ступенем доктора наук. 80% науково-педагогічних працівників, задіяних до викладання дисциплін, є практиками у сфері психологічного консультування, психотерапії та/або клінічної психології.</p>
<i>Матеріально-технічне забезпечення</i>	<p>Матеріально-технічне забезпечення відповідає ліцензійним вимогам щодо надання освітніх послуг у сфері вищої світи і є достатнім для забезпечення якості освітнього процесу. Забезпеченість навчальними приміщеннями, комп'ютерними робочими місцями, мультимедійним обладнанням відповідає потребі. Наявна вся необхідна соціально-побутова інфраструктура, кількість місць в гуртожитках відповідає вимогам. Для проведення досліджень наявні спеціалізовані науково-дослідні і навчально-наукові лабораторії кафедри психології та соціального забезпечення. Матеріально-технічне забезпечення відповідає ліцензійним вимогам щодо надання освітніх послуг у сфері вищої світи і є достатнім для забезпечення якості освітнього процесу.</p>
<i>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</i>	<p>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення освітньої програми з підготовки фахівців зі спеціальності 053 «Психологія» відповідає ліцензійним вимогам, має актуальний змістовий контент, базується на сучасних інформаційно-комунікаційних технологіях. Інформаційні ресурси:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бібліотека Державного університету «Житомирська політехніка»: https://lib.ztu.edu.ua/ 2. Електронний архів Державного університету «Житомирська політехніка»: https://eztuir.ztu.edu.ua/ 3. Web-сторінка кафедри за адресою. Доступ до ресурсу: https://ztu.edu.ua/department/37.html 4. Модульне середовище для навчання. Доступ до ресурсу: https://learn.ztu.edu.ua/
9 – Академічна мобільність	
<i>Національна кредитна мобільність</i>	<p>Індивідуальна академічна мобільність реалізується у рамках міжуніверситетських договорів про встановлення науково-освітніх відносин.</p>
<i>Міжнародна кредитна мобільність</i>	<p>На основі двосторонніх договорів між Державним університетом «Житомирська політехніка» та зарубіжними вищими навчальними закладами.</p>

	<p>Державний університет «Житомирська політехніка» має договори про наукову і академічну співпрацю з Університетом ім. Миколаса Ромеріса (Литва), Університетом м. Марибор (Словенія), Університетом прикладних наук м. Гамбург (Німеччина).</p> <p>Допускаються індивідуальні угоди про академічну мобільність для навчання та проведення досліджень в університетах та наукових установах України.</p>
<p><i>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти</i></p>	<p>Прийом на навчання іноземців та осіб без громадянства до вищих навчальних закладів здійснюється згідно із Законами України «Про вищу освіту», «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства», «Про закордонних українців», «Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту», постановами Кабінету Міністрів України від 26.02.1993 р. № 136 «Про навчання іноземних громадян в Україні», від 11.09.2013 р. № 684 «Деякі питання набору для навчання іноземців та осіб без громадянства», наказом Міністерства освіти і науки України від 01.11. 2013 р. № 1541 «Деякі питання організації набору та навчання (стажування) іноземців та осіб без громадянства», зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 25.11. 2013 р. за № 2004/24536 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 11.12. 2015 р. № 1272).</p> <p>Іноземці та особи без громадянства (далі – іноземці) можуть здобувати вищу освіту за кошти фізичних (юридичних) осіб, якщо інше не передбачено міжнародними договорами України, згода на обов’язковість яких надана Верховною Радою України, законодавством або угодами між вищими навчальними закладами про міжнародну академічну мобільність.</p> <p>До Державного університету «Житомирська політехніка» приймаються громадяни України, іноземці, а також особи без громадянства, які проживають на території України на законних підставах, мають відповідний освітній (повна середня освіта) або (освітньо-кваліфікаційний) рівень та виявили бажання здобути вищу освіту.</p>

2. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

2.1 Перелік компонент освітньої програми

Код освітнього компонента	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
OK1	Методологія наукових досліджень	3	залік
OK2	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	3	залік
OK3	Інтелектуальна власність	4	екзамен
OK4	Філософські проблеми наукового пізнання	3	екзамен
OK5	Мотивація діяльності людини	3	залік
OK6	Психологія самопізнання та саморегуляції	4	екзамен
OK7	Діагностика психічних станів в надзвичайних ситуаціях	4	екзамен
OK8	Сучасні методи психокорекції та психотерапії	4	залік
OK9	Соціально-психологічна адаптація в реабілітаційному процесі	3	екзамен
OK10	Етика соціальних, поведінкових та клінічних досліджень	4	залік
OK11	Групова психотерапія	4	екзамен
OK12	Психологічна реабілітація посттравматичних розладів	4	залік
OK13	Психологія соматичного здоров'я	5	екзамен
Практична підготовка			
OK14	Переддипломна практика	6	диференційований залік
OK15	Атестаційний екзамен	1	атестаційний екзамен
OK16	Кваліфікаційна робота	12	захист кваліфікаційної роботи
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		67	
Вибіркові компоненти ОП			
BK1.1.	Дисципліна загальної підготовки №1	3	залік
BK2.1.	Дисципліна професійної підготовки №1	5	залік
BK2.2.	Дисципліна професійної підготовки №2	5	залік
BK2.3.	Дисципліна професійної підготовки №3	5	залік
BK2.4.	Дисципліна професійної підготовки №4	5	залік
Загальний обсяг вибірових компонент:		23	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		90	

2.2. Структурно-логічна схема освітньо-професійної програми

Код освітнього компонента	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Загальний обсяг год.	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4	5
I курс, I семестр				
OK1	Методологія наукових досліджень	3	90	залік
OK2	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	3	90	залік
OK3	Інтелектуальна власність	4	120	екзамен
OK4	Філософські проблеми наукового пізнання	3	90	екзамен
OK5	Мотивація діяльності людини	3	90	залік
OK8	Сучасні методи психокорекції та психотерапії	4	120	залік
OK11	Групова психотерапія	4	120	екзамен
OK13	Психологія соматичного здоров'я	5	150	екзамен
I курс, II семестр				
OK6	Психологія самопізнання та саморегуляції	4	120	екзамен
OK7	Діагностика психічних станів в надзвичайних ситуаціях	4	120	екзамен
OK9	Соціально-психологічна адаптація в реабілітаційному процесі	3	90	екзамен
BK2.1	Дисципліна професійної підготовки №1	5	150	залік
BK2.2	Дисципліна професійної підготовки №2	5	150	залік
BK2.3	Дисципліна професійної підготовки №3	5	150	залік
BK2.4	Дисципліна професійної підготовки №4	5	150	залік
II курс, III семестр				
BK 1.1.	Дисципліна загальної підготовки №1	3	90	залік
OK10	Етика соціальних, поведінкових та клінічних досліджень	4	120	залік
OK12	Психологічна реабілітація посттравматичних розладів	4	120	залік
OK14	Переддипломна практика	6	180	диференційний залік
OK15	Атестаційний екзамен	1	30	атестаційний екзамен
OK16	Кваліфікаційна робота	12	360	захист кваліфікаційної роботи
Загальний обсяг:		90	2700	

3. ФОРМИ АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Поточна атестація студентів здійснюється у формі екзаменів, заліків.

Підсумкова атестація здобувачів вищої освіти проводиться на завершальному етапі навчання у формі публічного захисту (демонстрації) кваліфікаційної роботи та атестаційного екзамену та завершується видачею диплома встановленого зразка про присудження особі ступеня магістра із присвоєнням кваліфікації магістра психології.

Кваліфікаційна робота передбачає розв'язання складної спеціалізованої задачі чи практичної проблеми у сфері психології, що включає застосування основних психологічних теорій та методів і характеризуються комплексністю і невизначеністю умов. У кваліфікаційній роботі не може бути академічного плагіату, фальсифікації та фабрикації. Кваліфікаційна робота має бути оприлюднена на офіційному сайті або у репозиторії закладу вищої освіти.

Атестаційний екзамен за спеціальністю перевіряє досягнення результатів навчання, визначених Стандартом вищої освіти та освітньою програмою, за допомогою комплексу завдань: тестових завдань, або у письмовій формі, та розв'язання практичної психологічної ситуації в усній формі. Порядок підсумкової атестації, формування та діяльності Екзаменаційної комісії визначаються відповідно до «Положення про екзаменаційну комісію з атестації здобувачів вищої освіти Державного університету «Житомирська політехніка».

Кваліфікаційна робота оприлюднюється у репозитарії університету.

